

คำวินิจฉัยของ นายมานิต วิทยาเต็ม ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๘๓/๒๕๔๗

วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๗

เรื่อง ศาลจังหวัดราชบุรีส่งคำโต้แย้งของจำเลยที่ ๑ ถึงที่ ๔ ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๕๓/๒๕๔๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีพระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และกรณีประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐)

ข้อเท็จจริงสรุปได้ว่า ผู้ร้องทั้งสี่เป็นลูกหนี้และผู้ค้ำประกันหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินและสัญญาขายลดเช็คโดยมีบริษัทเงินทุน คาเธ่ย์ทรัสต์ จำกัด เป็นเจ้าหนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๓๘ และผิดนัดชำระหนี้ ต่อมาเมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีคำสั่งให้บริษัทเงินทุน คาเธ่ย์ทรัสต์ จำกัด ระงับการดำเนินกิจการและให้องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน นำทรัพย์สินของบริษัทเงินทุน คาเธ่ย์ทรัสต์ จำกัด ออกขายและดำเนินการชำระบัญชีของบริษัทเงินทุน คาเธ่ย์ทรัสต์ จำกัด โจทก์คือบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงินได้รับโอนสินทรัพย์นี้ของผู้ร้องมาโดยชอบด้วยกฎหมายและมีสิทธิใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ร้องชำระหนี้ จึงมาฟ้องคดีต่อศาลจังหวัดราชบุรี เพื่อให้ผู้ร้องชำระหนี้ ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดราชบุรีเป็นสองคำร้องโต้แย้งว่า

(๑) พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

(๒) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔

“มาตรา ๓๑ บสท. จะรับโอนสินทรัพย์จากสถาบันการเงินหรือบรรษัทบริหารสินทรัพย์อื่น นอกจากที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๐ ก็ได้ แต่ต้องเป็นสินทรัพย์ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสินทรัพย์ดี้อยู่คุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) ที่มีอยู่ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ เฉพาะที่มีทรัพย์สินเป็นหลักประกันการชำระหนี้

(๒) เป็นสินทรัพย์ที่มีลูกหนี้เป็นนิติบุคคลและมีเจ้าหนี้เป็นสถาบันการเงินหรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ตั้งแต่สองรายขึ้นไป ไม่ว่าจะมิบุคคลธรรมดาเป็นลูกหนี้ในฐานะผู้ค้ำประกันด้วยหรือไม่ก็ตาม

(๓) มูลค่าของสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามบัญชีของทุกสถาบันการเงินและบริษัทบริหารสินทรัพย์รวมกันสำหรับลูกหนี้แต่ละรายเป็นจำนวนเงินตั้งแต่ห้าล้านบาทขึ้นไป และ

(๔) สินทรัพย์ด้อยคุณภาพนั้นยังมิได้มีความตกลงเป็นหนังสือปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ และมีได้เป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพที่ลูกหนี้ถูกศาลมีคำสั่งให้ความเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลายแล้วก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ

ในการรับโอนสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการจะกำหนดให้รับโอนเฉพาะสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) หรือสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๓) และ (๔) ซึ่งเปลี่ยนไปเป็นสินทรัพย์ด้อยคุณภาพตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๑) หรือ (๒) ในวันหรือก่อนวันที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับก็ได้”

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

“มาตรา ๕๕ เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้น เกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่งหรือบุคคลใดจะต้องใช้สิทธิทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลส่วนแพ่งที่มีเขตอำนาจได้ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายแพ่งและประมวลกฎหมายนี้”

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๑๕๔ ด้วยอำนาจแห่งมูลหนี้ เจ้าหนี้อย่อมมีสิทธิจะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้ อนึ่ง การชำระหนี้ด้วยงดเว้นการอันใดอันหนึ่งก็ย่อมมิได้”

“มาตรา ๒๐๔ ถ้าหนี้ถึงกำหนดชำระแล้ว และภายหลังแต่นั้นเจ้าหนี้ได้ให้คำเตือนลูกหนี้แล้ว ลูกหนี้ยังไม่ชำระหนี้ไซ้ ลูกหนี้ได้ชื่อว่าผิดนัดเพราะเขาเตือนแล้ว

ถ้าได้กำหนดเวลาชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทิน และลูกหนี้มิได้ชำระหนี้ตามกำหนดไซ้ ท่านว่าลูกหนี้ตกเป็นผู้ผิดนัดโดยมิพักต้องเตือนเลย วิธีเดียวกันนี้ท่านให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ต้องบอกกล่าวล่วงหน้าก่อนการชำระหนี้ ซึ่งได้กำหนดเวลาลงไว้อาจคำนวณนับได้โดยปฏิทินนับแต่วันที่ได้บอกกล่าว”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

“มาตรา ๓ อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย พระมหากษัตริย์ผู้ทรงเป็นประมุขทรงใช้อำนาจนั้นทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้”

“มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม”

การพิจารณาและการวินิจฉัย

พิจารณาคำโต้แย้งแรกแล้วเห็นว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๔๔ มาตรา ๓๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ ตามคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ ๘๖/๒๕๔๗ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยอีก ส่วนคำโต้แย้งที่สองนั้นพิจารณาแล้วเห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ บัญญัติว่า เมื่อมีข้อโต้แย้งเกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลใดตามกฎหมายแพ่ง หรือบุคคลใดจะต้องใช้สิทธิทางศาล บุคคลนั้นชอบที่จะเสนอคดีของตนต่อศาลส่วนแพ่งที่มีเขตอำนาจได้ บทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งนี้เป็นการกำหนดหลักการของกรณีที่จะเป็นคดีขึ้นสู่ศาล จึงเป็นหลักการทั่วไปสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๓ ที่บัญญัติว่า การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาล ซึ่งต้องดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมาย และในพระปรมาภิไธยของพระมหากษัตริย์ เมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ แล้วไม่มีข้อความหรือความหมายที่จะเปรียบเทียบให้เห็นว่าเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับทั่วไปเสมอกันตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง โดยไม่มีลักษณะที่จะถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยไม่เป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม สำหรับข้อโต้แย้งเกี่ยวกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ เป็นบทบัญญัติทั่วไปเรื่องนี้ว่า เจ้าหนี้มีสิทธิจะเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ได้โดยมีหลักว่า เมื่อเจ้าหนี้ได้ให้คำเตือนลูกหนี้หลังจากครบกำหนดชำระหนี้แล้ว ลูกหนี้ยังไม่ชำระหนี้ให้ถือว่าลูกหนี้ผิดนัด เว้นแต่กรณีกำหนดชำระหนี้ไว้ตามวันแห่งปฏิทินและลูกหนี้มิได้ชำระหนี้ตามกำหนด ก็ให้ถือว่าลูกหนี้ผิดนัด โดยไม่ต้องมีการเตือนเลย ทั้งมาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ นี้เป็นการวางหลักทั่วไปเพื่อให้ความชัดเจน

ในเรื่องสิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และลูกหนี้ ไม่มีข้อความหรือความหมายที่จะเปรียบเทียบให้เห็นว่าเป็นการขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และเป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับทั่วไปเสมอกันตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง โดยไม่มีลักษณะที่จะถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคลโดยไม่เป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ วรรคสาม แต่อย่างไรก็ดี ส่วนข้ออ้างต่าง ๆ ของผู้ร้อง เพื่อจะแสดงให้เห็นว่ามีวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ซึ่งผู้ร้องอ้างว่าเป็นเหตุสุดวิสัยทำให้ตนไม่สามารถชำระหนี้ได้หรือทำให้ตนไม่ตกเป็นผู้ผิดนัดนั้น มิใช่ประเด็นเกี่ยวกับการขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและมีใช้อำนาจหน้าที่ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะพิจารณาวินิจฉัย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการบริหารสินทรัพย์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๑ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๕ กับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ และมาตรา ๒๐๔ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ และมาตรา ๓๐

นายมานิต วิทยาเต็ม

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ